

KAITSEMINISTER
MÄÄRUS

2024. a

**Lubade ja sertifikaatide andmise ning teiste
asutuste ja organisatsioonide välja antud lubade
või sertifikaatide tunnustamise kord**

Määrus kehtestatakse lennundusseaduse § 7⁷ lõike 3 alusel.

1. peatükk
Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Määrusega kehtestatakse kaitselennunduses vajalike lubade, tunnistuste (edaspidi koos *luba*) ja sertifikaatide andmise ning teiste asutuste ja organisatsioonide välja antud lubade või sertifikaatide tunnustamise kord, mida on vaja kaitselennunduse järelevalve tegemiseks.

(2) Määrust kohaldatakse:

- 1) kaitselennundusega tegeleva isiku suhtes;
- 2) kaitselennunduse õhusõiduki suhtes;
- 3) kaitselennundusega tegeleva tootjaorganisatsiooni suhtes;
- 4) kaitselennundusega tegeleva hooldusorganisatsiooni suhtes;
- 5) kaitselennunduse jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni suhtes;
- 6) kaitselennundusega tegeleva koolitusorganisatsiooni suhtes;
- 7) kaitselennunduse lennuvälja käitaja suhtes;
- 8) kaitselennunduse rajatise suhtes;
- 9) kaitselennunduse lennutreeningseadme suhtes.

(3) Määrust ei kohaldata loa ja sertifikaadi andmise korral selle isiku, organisatsiooni ja õhusõiduki suhtes, kellele annab loa või sertifikaadi lennundusseaduse § 7¹ kohaselt Transpordiamet või muu asjakohane asutus või rahvusvaheline organisatsioon.

(4) Kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus võib käesolevas määruses sätestatu kõrval kehtestada täpsustava lubade ja sertifikaatide andmise ning teiste asutuste ja organisatsioonide välja antud lubade või sertifikaatide tunnustamise menetluse korra.

§ 2. Loa ja sertifikaadi kohustuslikkus

(1) Kaitseministri 18. oktoobri 2019. a määruse nr 20 „Kaitselennundusmäärustik“ (edaspidi *kaitselennundusmäärustik*) 8. peatükis nimetatud isikutel peab olema kaitselennunduses tegutsemiseks kehtiv asjaomane luba, mille annab kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus.

(2) Kaitselennundusmäärustiku §-des 8, 11, 17, 19, 21 ja 22 ning käesoleva määruse § 1 lõike 2 punktides 3, 6 ja 7 nimetatud isikutel või organisatsioonidel ning sama lõike 2 punktides 8 ja 9 nimetatud lennutreeningseadmel ja kaitselennunduse rajatisel peab olema kaitselennunduses tegutsemise korral kehtiv asjaomane sertifikaat, mille annab kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus.

(3) Kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus võib loa või sertifikaadi andmise asemel tunnustada teise asutuse või rahvusvahelise organisatsiooni antud luba või sertifikaati, kui loa või sertifikaadi taotleja vastab samaväärsetele nõuetele, mis on sätestatud kaitselennundusmäärustikus.

(4) Kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus võib nõuda asjakohase loa või sertifikaadi taotlemist või tunnustada sellele isikule, organisatsioonile või õhusõidukile välja antud luba või sertifikaati, kellele annab loa või sertifikaadi lennundusseaduse § 7¹ kohaselt Transpordiamet või muu asjakohane asutus või rahvusvaheline organisatsioon, kui:

- 1) isik hakkab tegelema kaitselennundusega;
- 2) organisatsioon hakkab tegelema mõne kaitselennunduse valdkonnaga;
- 3) õhusõiduk võetakse kasutusele kui kaitselennunduse õhusõiduk.

§ 3. Tunnustamine

Tunnustamine käesoleva määruse tähenduses on menetlus, mille käigus kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus hindab isiku, organisatsiooni, õhusõiduki või seadme kaitselennundusmäärustikus või muus haldusaktis sätestatud nõuetele vastavuse samaväärsust, kui isikule, organisatsioonile, õhusõidukile või seadmele on väljastanud asjakohase loa või sertifikaadi teine asutus või organisatsioon.

2. peatükk Loa ja sertifikaadi andmine

§ 4. Loa taotlemine

(1) Kaitselennundusega tegelev isik esitab loa taotlemiseks kaitselennunduse järelevalvega tegelevale üksusele vähemalt järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) isiku nimi ja isikukood ning ametikoha nimetus;
- 2) nõuetekohane kehtiv tervisetõend, kui see on nõutav;
- 3) tunnistus, diplom, tõend või muu dokument asjaomase koolituse läbimise kohta.

(2) Kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus võib täpsustada loa taotlemiseks vajalike andmete loetelu.

§ 5. Sertifikaadi taotlemine

(1) Organisatsioonile sertifikaadi taotlemisel tuleb kaitselennunduse järelevalvega tegelevale üksusele esitada vähemalt järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) organisatsiooni nimetus ja paiknemine Kaitseväge või muu asutuse struktuuris, kui see on eristatav;

- 2) kontaktandmed;
- 3) organisatsiooni käsiraamat või muu sarnane dokument;
- 4) organisatsioonile seaduses sätestatud nõuetele vastavuse hindamise aruanne, mille organisatsioon on ise koostanud;
- 5) kvaliteedi- ja ohutusjuhtimise süsteemi kirjeldus.

(2) Lennuvälja käitajale sertifikaadi taotlemisel tuleb kaitselennunduse järelevalvega tegelevale üksusele esitada vähemalt järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) käitaja nimetus ja paiknemine Kaitseväe või muu asutuse struktuuris, kui see on eristatav;
- 2) kontaktandmed;
- 3) käitaja käsiraamat või muu sarnane dokument;
- 4) käitajale seaduses sätestatud nõuetele vastavuse hindamise aruanne, mille käitaja on ise koostanud;
- 5) kvaliteedi- ja ohutusjuhtimise süsteemi kirjeldus.

(3) Kaitselennunduse rajatisele sertifikaadi taotlemisel tuleb kaitselennunduse järelevalvega tegelevale üksusele esitada vähemalt järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) rajatise täpne nimetus ja asukoht;
- 2) rajatise kasutamise kirjeldus;
- 3) rajatisele seaduses sätestatud nõuetele vastavuse hindamise aruanne, mille üksus või asutus on ise koostanud;
- 4) rajatise dokumentatsioon.

(4) Lennutreeningseadmele sertifikaadi taotlemisel tuleb kaitselennunduse järelevalvega tegelevale üksusele esitada vähemalt järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) lennutreeningseadme täpne nimetus ja asukoht;
- 2) lennutreeningseadme kasutamise kirjeldus;
- 3) lennutreeningseadmele seaduses sätestatud nõuetele vastavuse hindamise aruanne, mille üksus või asutus on ise koostanud;
- 4) lennutreeningseadme dokumentatsioon.

(5) Kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus võib täpsustada sertifikaadi taotlemiseks vajalike andmete loetelu.

§ 6. Loa või sertifikaadi andmine

Kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus teeb loa või sertifikaadi andmise otsuse 30 päeva jooksul kõikide vajalike andmetega taotluse esitamisest arvates.

§ 7. Loa või sertifikaadi andmisest keeldumine

Kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus keeldub loa või sertifikaadi andmisest, kui kaitselennundusega tegelev isik, organisatsioon, rajatis või lennutreeningseade ei vasta kaitselennundusmäärustikus või muus haldusaktis sätestatud nõuetele.

§ 8. Loa või sertifikaadi kehtivuse peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Loa või sertifikaadi kehtivuse võib peatada, kui selgub, et kaitselennundusega tegelev isik, organisatsioon, rajatis või lennutreeningseade ei vasta kaitselennundusmäärustikus või muus haldusaktis sätestatud nõuetele, kuid nõuded on võimalik lihtsalt ja kiiresti täita.

(2) Lõikes 1 nimetatud juhul peatatakse loa või sertifikaadi kehtivus kuni ettekirjutuses määratud tähtaja saabumiseni või kuni nõuded on täidetud, kui need täidetakse enne tähtaja saabumist, ja esitatud on seda tõendav dokument. Kui nõuded ei ole tähtjaks täidetud, tunnistatakse luba või sertifikaat kehtetuks.

(3) Luba või sertifikaat tunnistatakse kehtetuks, kui kaitselennundusega tegelev isik, organisatsioon, rajatis või lennutreeningseade ei vasta kaitselennundusmäärustikus või muus haldusaktis sätestatud nõuetele.

§ 9. Arvestuse pidamine

Kaitselennundusega tegelevate isikute oskuste ja teadmiste üle peetakse arvestust. Arvestuse pidamise korra kehtestab kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus.

3. peatükk

Teise asutuse ja organisatsiooni välja antud loa ja sertifikaadi tunnustamine

§ 10. Välisriigis saadud oskuste ja teadmiste tunnustamine

(1) Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (edaspidi *NATO*) liikmesriigi või NATO tunnustatud välisriigi asjakohase kaitselennunduse järelevalvega tegeleva üksuse väljaantud luba ja sertifikaati tunnustab kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus üldjuhul lisatingimusi seadmata.

(2) Lennundustehnilise töötaja oskusi ja teadmisi võib kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus tunnustada juhul, kui asjakohane koolitus on läbitud NATO liikmesriigi või riigi, kellega Eesti teeb sõjalist koostööd, poolt akrediteeritud õppekava järgi sõjalist haridust andvas õppeasutuses või väljaspool Euroopa Liitu lennundusharidust andvas õppeasutuses, mis ei anna sõjalist haridust, kuid koolituse õppekava läbimisel saadud teadmised ja oskused on samaväärsed kaitselennundusmäärustiku §-s 76 sätestatud nõuetega.

(3) Pilootide, sealhulgas lennuõpetaja ja kontrollpiloodi välisriigis saadud oskuste ja teadmiste ning tüübipädevuse tunnustamise aluseks võetakse lennundusseaduses tsiviillennunduses tunnustamise kohta sätestatu, kui piloot on õppinud lennundusharidust andvas õppeasutuses, mis ei anna sõjalist haridust.

(4) Pilootide, sealhulgas lennuõpetaja ja kontrollpiloodi välisriigis saadud oskusi ja teadmisi võib kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus tunnustada juhul, kui piloodi, lennuõpetaja ja kontrollpiloodi koolitus on läbitud NATO liikmesriigi või riigi, kellega Eesti teeb sõjalist koostööd, poolt akrediteeritud õppekava järgi sõjalist haridust andvas õppeasutuses ja see on samaväärne vähemalt ametpiloodi koolitusega.

(5) Kaugpiloodi välisriigis saadud oskusi ja teadmisi võib kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus tunnustada juhul, kui läbitud õppekava on NATO standardis „Juhised mehitamata õhusõidukite operaatorite väljaõppeks – ATP-3.3.8.1“ (STANAG 4670) kehtestatud nõuetega vähemalt samaväärne.

(6) Piloodi, kaugpiloodi ja lennundustehnilise töötaja tüübipädevuse saamiseks läbitud koolituse sobivust tunnustab kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus.

(7) Õhutulejuhi välisriigis saadud oskusi ja teadmisi võib kaitselendunduse järelevalvega tegelev üksus tunnustada juhul, kui õhutulejuhi koolitus on läbitud NATO akrediteeritud õppekava järgi sõjalist haridust andvas õppeasutuses.

§ 11. Eesti Vabariigis saadud oskuste ja teadmiste tunnustamine

Isiku oskusi ja teadmisi, mis on saadud Eesti Vabariigi haridusasutusest, mis ei anna sõjalist haridust, kuid millega on Kaitseväel asjakohased kokkulepped hariduse andmiseks või mille õppekava on Kaitseväega kooskõlastatud, tunnustab kaitselendunduse järelevalvega tegelev üksus üldjuhul lisatingimusi seadmata.

§ 12. Nõuetele vastavuse tunnustamise saamise taotlemine

(1) Tunnustamise saamiseks tuleb esitada kaitselendunduse järelevalvega tegelevale üksusele taotlus, mis sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) taotleja nimi, isikukood, kui taotluse esitab füüsiline isik, või asutuse või ettevõtja nimetus ja registrinumber või registrikood, kui taotluse esitab organisatsioon;
- 2) taotleja kontaktandmed;
- 3) valdkond, milles tunnustamist soovitakse;
- 4) olenevalt tunnustatavast valdkonnast asjakohased nõuetekohast kvalifikatsiooni, teadmisi, kogemusi ning kutsealusõpet ja jätkukoolitust tõendavad dokumendid, kui tunnustamist taotletakse isiku oskuste ja teadmiste tunnustamiseks;
- 5) olenevalt tunnustatavast valdkonnast asjakohased nõuetele vastavust tõendavad dokumendid, kui tunnustamist taotletakse organisatsioonile, lennutreeningseadmele või õhusõidukile.

(2) Taotleja nõuetele vastavuse kontrollimiseks võib kaitselendunduse järelevalvega tegelev üksus peale lõikes 1 sätestatud andmete küsida lisateavet.

§ 13. Tunnustamise otsuse tegemine ja selle kehtivus

(1) Kaitselendunduse järelevalvega tegelev üksus teeb loa või sertifikaadi tunnustamise otsuse 30 päeva jooksul kõikide vajalike andmetega taotluse esitamisest arvates.

(2) Loa tunnustamiseks hindab kaitselendunduse järelevalvega tegelev üksus taotluses esitatud andmete põhjal, kui suures ulatuses arvestatakse varasemat kogemust ja kvalifikatsiooni.

(3) Kui loa taotluse menetlemisel ilmneb, et taotleja ei vasta täielikult kaitselendundusmäärustikus või muus haldusaktis sätestatud nõuetele, võib kaitselendunduse järelevalvega tegelev üksus otsustada tunnustuse andmiseks seada taotlejale lisatingimuse nimetatud nõuete täitmiseks vajalike asjakohaste koolituste läbimiseks ja eksami sooritamiseks ning määrab selleks tähtaja.

(4) Sertifikaadi tunnustamiseks hindab kaitselendunduse järelevalvega tegelev üksus taotluses esitatud andmete põhjal, kas organisatsioonile, lennutreeningseadmele või õhusõidukile seaduse või muu haldusaktiga sätestatud nõuded on täidetud.

(5) Kui sertifikaadi taotluse menetlemisel ilmneb, et taotleja, lennutreeningseade või õhusõiduk ei vasta täielikult kaitselendundusmäärustikus või muus haldusaktis sätestatud nõuetele, võib kaitselendunduse järelevalvega tegelev üksus otsustada tunnustuse andmiseks seada taotlejale ettekirjutuse puuduolevate nõuete täitmiseks ning määrab selleks tähtaja.

(6) Lõigetes 3 ja 5 nimetatud juhul võib kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus teha tingimusega tunnustamise otsuse, kui nõuete täitmiseks puuduolevat nõuet on võimalik lihtsalt ja kiiresti täita.

(7) Tunnustamise otsus kehtib sama kaua, kui kehtiks luba või sertifikaat, mille asemel tunnustamist tehakse.

§ 14. Tunnustamisest keeldumine

Kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus keeldub loa või sertifikaadi tunnustamisest, kui:

- 1) kaitselennundusega tegelev isik, organisatsioon, lennutreeningseade või õhusõiduk ei vasta kaitselennundusmäärustikus või muus haldusaktis sätestatud nõuetele;
- 2) teine asutus või organisatsioon on välja andnud ajutise loa või sertifikaadi.

§ 15. Tunnustamise kehtivuse peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Loa või sertifikaadi tunnustamise otsuse võib peatada, kui hiljem selgub, et kaitselennundusega tegelev isik, organisatsioon, lennutreeningseade või õhusõiduk ei vasta kaitselennundusmäärustikus või muus haldusaktis sätestatud nõuetele, kuid nõuded on võimalik lihtsalt ja kiiresti täita.

(2) Lõikes 1 nimetatud juhul peatatakse loa või sertifikaadi tunnustamise otsus kuni ettekirjutuses määratud tähtaja saabumiseni või kuni nõuded on täidetud, kui need täidetakse enne tähtaja saabumist, ja esitatud on seda tõendav dokument. Kui nõuded ei ole tähtajaks täidetud, tunnistatakse loa või sertifikaadi tunnustamise otsus kehtetuks.

(3) Loa või sertifikaadi tunnustamise otsus tunnistatakse kehtetuks, kui kaitselennundusega tegelev isik, organisatsioon, lennutreeningseade või õhusõiduk ei vasta kaitselennundusmäärustikus või muus haldusaktis sätestatud nõuetele või kui tingimusega tunnustamise otsuse korral ei ole tingimus või nõue tähtajaks täidetud.

4. peatükk Määruse rakendamine

§ 16. Lennundustehnilisele töötajale loa andmise üleminekuaeg

Lennundustehnilisele töötajale, kes vastab osaliselt määruse jõustumise ajal kaitselennundusmäärustikus kehtestatud nõuetele, võib kaitselennunduse järelevalvega tegelev üksus anda tingimusega loa, milles on tingimusena määratud tähtaeg kõikidele kaitselennundusmäärustiku nõuetele vastavuse saavutamiseks.

§ 17. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. aprillil 2024. aastal.